

«Europar gisa egin behar ditugu analisiak»

Quebec-en egin den Zientzia Historikoen Biltzarrean izan da Joseba Agirreazkuenaga EHUKo katedraduna

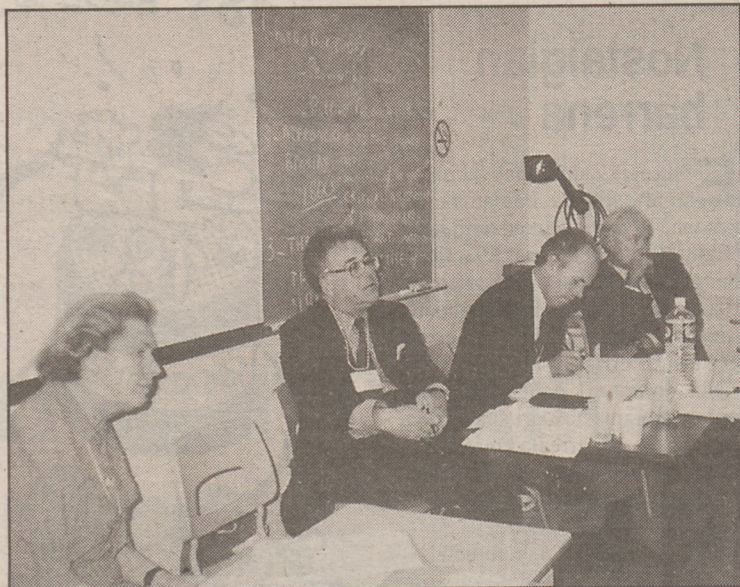
Urriaren 30ean autodeterminazioari buruzko erreferenduma izango da Quebec-en. Hantxe, Montreal hirian hain zuzen, bildu ziren mundu osoko hitorilariak duela gutxi, abuztuaren 27tik irailaren 3ra bitartean, munta handiko kongresu batean: Zientzia Historikoen XVIII. Biltzarra. Bazen han Euskal Herriko irakaslerik ere, eta horietako batek, Joseba Agirreazkuenagak, eman dio EGUNKARIARI kongresuaren berri.

JUAN LUIS ZABALA / DONOSTIA

Eusko Ikaskuntzako Historia sailean aurkezteko, Joseba Agirreazkuenaga EHUKo Gaur Egungo Historiako katedradun eta Eusko Ikaskuntzako lehen-dakariordeak Montrealean duela hiru aste izandako Zientzia Historikoen XVIII. Biltzarrari buruzko txostena prestatu du, baina EGUNKARIArekin ere mintzatu da garrantzi handiko kongresu horretaz.

Agirreazkuenagak azaldu digunez, 1900ean egin zen, Parisen, zientzia historikoen inguruko lehenabiziko biltzarra. Bosgarrena 1923an egin zen, Bruselan, eta han Zientzia Historikoen Nazioarteko Komite iraunkorra eratzea erabaki zen. «Harrezkerro, komite horrek antolatzen ditu biltzarrak», Agirreazkuenagak azaldu digunez. «Bigarren mundu gerraren ostean, 1950ean, Parisen bildu ziren hitorilariak, eta egun ere han dago idazkaritza iraunkorra. Bost urtetik behin egiten da kongresua. 1990ekoa Madrilan izan zen, aurtengoa Montrealean izan da, eta 2000. urtean Oslon bilduko gara. Aukeren artean Australia, Pekin eta Jerusalem ere aipatu dira, baina Oslo hautatu da azkenean».

Guztira 47 estatu dira kongresuetan parte hartzen dutenak,

Parlamentarismoa aztertzen duen nazioarteko komisioko kide batzuk. Eskuinean, Joseba Agirreazkuenaga.

«Abiapuntu desberdinak daude eta horregatik euskaldunok ahalegin handiagoa egin dugu. Baina badugu zer esan eta zer eman».

eta estatu bakoitzak bere 'komite nazionala' deritzona du. «Sarritan komite horiek erabat burokratizatuak daude, eta Unibertsitateko girotik at», Agirreazkuenagaren iritziz. «Historiaren interpretazio ofiziala asmatzen munduko Gobernu guztiak saiatu izan dira. Horrez gainera, nazioarteko Komitearen baitan, erakunde afiliatuak deritzenak daude, hau da, nazioarteko organismo autonomoak, baina Komitean bilduak, guztira 22 erakunde. Eta bestalde, batzorde bereziak, 18».

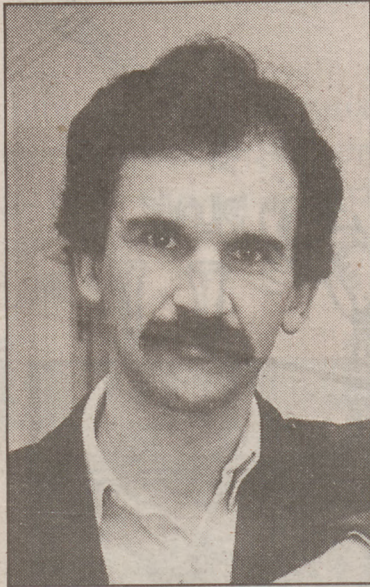
«NAZIOARTEKO MERKATU AUKERA»

«Dena dela, nazioarteko merkatu aukera bat da», dio Agirreazkuenagak, «ez bakarrik noski, baina hortxe dirauena. Nire ustez, organismo edo erakunde autonomoen ekintzabidea da garrantzitsuena. Adibidez, demografia historikoa, edo historia ekonomikoa, edo Parlamentuaren historiakoarena». Azpiera-kunde autonomo horietan sor-

tzen da «benetako dinamika eraginkorra», Agirreazkuenagaren iritziz.

Aurtengo biltzarreko programa «benetan erraldoia» izan da, Agirreazkuenagak dioenez. Gai nagusi nazioak izan dira, 'Herriak eta estatu formak' izenburupean. Gai berezien artean, honako hauek aipa daitezke: gizon eta emakumen arteko harremanak historian zehar, diasporak —euskal diasporari buruz hitz egin ez bada ere—, fikzioa, narrazioa eta objetibitatea, haurtzaroa historian, herri gutxiak, ahozko historia, identitate sozialen sorrera, historiako aldizkari zientifikoaren etorkizuna, burgesiak XIX. mendean...

«Niretzat, adibidez, XIX. mendeko burgesia eta erdi mailako klaseen sorrerari buruzko sesioaldia ona izan zen», esan digu Agirreazkuenagak, «eta aldizkari zientifikoena erabat praktikoa bezain interesgarria. Eusko Ikaskuntzak hainbat aldizkari zientifiko argitaratzen dituenaz, adibidez nazioarteko bat,

'RIEV', informazio jakin garria ekarri dut, eta, nolabait esateko, nazioarteko sarean sartu gara».

BI URTE BARRU BILTZARRA DONOSTIAN

Bost urtean behineko biltzarraz gain, beste lan batzuk ere egiten ditu nazioarteko erakunde honek, Agirreazkuenagak azaldu digunez: «Gai nagusien inguruan ikerketak egiten dira eta erakundeko aldizkarian argitaratu. Urteko Biltzarrea antolatzen da. Adibidez, iazkoa Budapestean izan zen, aurtengoa Montrealean. Ohizko batzar nagusien datorren urtekoa Vienan egitea erabaki genuen, eta 1997koa Donostian antolatuko dugu, eta 1998koa Munsterren».

Donostian egitekoa den biltzarrean, Pirinioetako Batzar Nagusien tradizioa aztertzeke asmoa dute, «eta, noski, bereziki, Euskal Herrikoak. Donostiako

kandidatura defenditu genuen, zera esan genuen: Euskal Herria, herri txikia izan arren, bost parlamentuetako herria zela. Laster eratuko dugu batzorde eratzailea. Euskal kultura politikoa nazioarteko paradigmatan kokatzeko aukera izango da».

Internet-en eta «planetarizazio zabala» delakoaren garaian, «guztiok jokatu behar dugu», dio Agirreazkuenagak. «Abiapuntu desberdinak daude eta horregatik euskaldunok ahalegin handiagoa egin dugu. Baina badugu zer esan eta zer eman. Ohitu egin behar genuke geure analisiak europar gisa eta munduko gizaki gisa egitera. Nazio askotako Gobernuak programa bereziak dituzte zabalkunde lanerako. Gureak, Eusko Jaurlaritzak, ez dakit Unibertsitate eta zientzien arloan edo bestelakoan, zer-nolako ahalegina egin duen. Behar den besterik ez eta, hori da okerrera, norabide estrategiko barik, orain arte ikusi denaren arabera».

Eusko Ikaskuntzak eta Unibertsitateak zabalduak bideak goraipatu dizkigu Agirreazkuenagak: «Eusko Ikaskuntzak behintzat aspaldiko esperientzia du eta ohizko joera hau indartzen ari da, xoxak murrizten izan arren, Unibertsitatean ere ohizkoa bihurtu zaigu nazioarteko sareetan sartzea. Interneteko itsaso zabalean guztiok nabigatzera behar-tuak gaude kosmopolitismoan, baina zera aztertu behar dugu, ahaleginak, estrategiak nola bideratu, herri txikia baikara. Beraz, galtzeko baino gehiago irabazteko aukera dugu mundu zabalean. Euskal Herriko kanpo egonaldiak egitea onuragarria da hartzeko prest zaudenean».

Euskal Batzar Nagusiak aztergai

J.L.Z. / DONOSTIA

■ Euskal Herriak zortzi ordezkari izan ditu Montrealean: Joseba Agirreazkuenagak gain, EHUKo beste hiru irakasle —M. Urkijo, M. Garate, S. Piquero—, EHUKo bigarren zikloko ikasle bat —A. Barroso—, Nafarroako Unibertsitateko bi irakasle —I. Olabarri eta A. Zabalza— eta bere enpresaren ordezkari gisa joan den N. de la Puerta.

Montrealean izandako Euskal Herriko sei irakasleetatik bostek txosten bat irakurri dute, eta horien artean da Joseba Agirreazkuenaga ere. Honela azaldu digu berak egindako txostenaren gaia: «M. Urkijok eta biok azken urteotan nazioarteko Komiteko erakunde berezian lanean dihar-

dugu, International Commission for the History of Representative and Parliamentary institutions izenekoan. 1936an sortu zen, Parlamentuaren historia, Batzar nagusien Historia eta ordezkari-tzako erakundearen iragana aztertzeke. Kongresuko gai nagusia ardatz harturik zera azaldu dut, Euskal Batzar Nagusien desagertzea eta euskal abertzaletasun berriaren formulazioa: bien arteko lotura. Horrez gainera nola sortzen doan euskaldun sujeto politikoa XIX. mendean, Batzar nagusien bidez. Nazioarteko erakunde hau ordezkari-tzako erakundearen garrantzia aztertzen saiatzen da. Hain zuzen, antiparlamentarismo giroa Europan pil-pilean zegoenean sortu zen, faxismoaren gorakada garaian».

IRAGARKI MERKEAK (943)300222

GIJSTALT
TERAPIAKO
ONKARINAKO
IKASTAROKA

Azarotik ekainera
- Asteburuak -
Informazioa:
Feli Tostón
(R.P.S. 56/94)
☎ 943-47 34 25
43 17 01

PSIKOTERAPIA
HUMANISTAKO
ZENTROA

SEBASTOPOLEKO TITIRITEROAK

TF: 908 77 23 47

FURGONETA
VOLKSWAGEN
TRANSPORTER
TURBO DIESEL.
Pintura berria eta
gurpil berriak.
Kanpinerako
prestatua, eta 850
mila pta.
Tel.: (943) 64 47 13

31 x 10 mm

EGUN BAT 580 pta/18 l
ASTEBETE 2.890 pta/91 l
BI ASTE 4.830 pta/154 l
HILABETE 7.510 pta/238 l

31 x 33mm

31x33
MODULOAK

EGUN BAT 2.310 pta/74 l
ASTEBETE 11.235 pta/357 l
BI ASTE 19.850 pta/630 l
HILABETE 27.565 pta/875 l